

ΕΛΑΤΑ *και* ΘΥΜΑΡΙ

FIR TREES *and* THYME

ΚΙΤΑΝΙΔΑΣ

"HIS MASTER'S VOICE"
LONG PLAY 33, R.P.M. RECORD

ΕΛΑΤΑ και ΘΥΜΑΡΙ

FIR TREES and THYME

A' ΟΨΙΣ

- 1. ΙΤΙΑ.** Είναι το τραγούδι που ήχητικά και ποιητικά δίνει την πιο γνήσια κι' έντυπωσιακή εικόνα της ίδιας, ταιριαστά τοποθετημένης δίπλα στις κρυστάλλινες ελληνικές πηγές. Κάθε στροφή κι' ένα λόγιμα, κάθε βαρυστόνα της μελωδίας της κι' ένα θρόισμα των φωνητικών κλωνομένων της. Η «Ιτία» τραγουδιόσμενη από την Σοφία Κολητήρη είναι ένα αληθινό άσμα άσματων των Δημοτικών μας τραγουδιών.
- 2. ΘΑΡΩΘ ΓΙΑ ΑΡΡΑΒΩΝΑ.** Όλη η γιορτάσιμη άτμοσφαιρα του Έλληνικού χωριάτικου άρραβώνα, όλο το έρωτιάτικο πάθος της φλογέρας Έλληνικής νυχής είναι δοσμένα αλλά σχεδόν κρετόγωνα σ' αυτό το τραγούδι. Προσέξτε την έρμηγία του Δ. Ζάχου και τον ρυθμό του. Είναι ένα σπάνιο συρτό.
- 3. Ο ΓΕΡΟΤΣΕΛΗΓΚΑΣ.** Ο Τσάμικο χορός είναι λεβέντικος, και ο Γεροτσέλιγκας που θυμάται με πάγο την παλιά λεβεντιά του, εκφράζει σ' αυτό το ρυθμό το πικρό παράπονο του που δεν μπορεί πιά, δοραμένος άπ' τα χρόνια, ν' ανεβοκατεβαίνει σαν πρώτα έλαφρός κι' άκορραστός τα κορφοβόνια. Η απόδοσις του τραγουδιού αυτού άπ' την Γιώτα Λίδια είναι μια προσωπική δημιουργία της.
- 4. ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΟ ΚΑΕΙΔΙ.** Ο συρτός είναι ρυθμός που βοηθάει πολύ τα πικάντικα τραγουδάκια. Έχετε άκουσει για το Έγγλεζικο χιοφόρ για το περίφημο Γαλλικό πνεύμα. Μ' αυτό το τραγούδι παίρνετε μια ιδέα για το γνήσιο Έλληνικό σκάμμα που το δημιούργησε 3.000 χρόνια πολιτισμού. Η Γιώτα Λίδια σημειώνει και έδω μια έπιτυχία.
- 5. ΠΟΥΑΙΑ ΜΟΥ ΔΙΑΒΑΤΑΡΙΚΑ.** Αυτό το τσάμικο θα μπορούσαμε χωρίς έκπληξη νά το ποίμε «Βαρόγδου» γιατί στίχος και μελωδία, φαίνονται νάρχωνται κατ' εΐθειαν άπ' την νυχή. Για τέτοιο τραγούδι, μόνο ο τσάμικος ρυθμός ήταν κατάλληλος, εις την περίπτωση δε αυτή ο Γ. Παπασιδέρης βοήθησε να γίνη ένα άπ' τα πιο πετυχημένα του είδους.
- 6. ΜΙΑ ΧΗΡΑ ΠΟΥΛΑΓΕ ΚΡΑΣΙ.** Στην Ελλάδα, τόπο των άμπελιών, το κρασί κυλάει άφθονο και λαμπριστό. Οι άνθρωποι κάνουν μ' αυτό κέρσι. Η κάθε κοπελιά, το κάθε παλληκάρι στο κάθε πανηγύρι θα χορέψουν άποσάηποτε και το άγαπητό τους καλαματιανό. Και σ' αυτόν τον ρυθμό είναι γραμμένο το σπάνιο αυτό τραγούδι που το κάμνει άκόμη πιο χαρακτηριστικό ο Π. Κοκοτίνης συνοδεύοντας την Γωργία Βασιλοπούλου με πιπίλα.

B' ΟΨΙΣ

- 1. Ο ΛΕΠΕΝΙΩΤΗΣ.** Τραγούδι που συνοδεύει ένα γενναίο φαγοπότι, με την εικόρσια γιορτής και πανηγυρισμό. Είναι τραγούδι κλέφτικο και θυμίζει χρόνους ήρωϊκούς. Ο Λεπενιώτης, ήρωας της κλεφτορικής άποδωνάτισε τα κατορθώματά του μ' ένα τραγούδι λεβέντικο, που το έτελεξε θωρακισμένος ο Γ. Παπασιδέρης.
- 2. ΣΤΟΥΣ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΥ ΤΗΝ ΑΥΛΗ.** Άπαραίτητη συνοδεία στο τσάμικο, είναι το κλαρίνο, που άντικεισθιά την βουνίσια φλογέρα. Ο Ν. Καρακίωστας δεξιοτέχνης σ' αυτό το όργανο, έδωσε με το καζιμό του ένα εκλεκτό δείγμα της τέχνης του.
- 3. ΧΡΥΣΟΥΛΑ.** Είναι ένα τραγούδι με άπαλή μελωδία και εΐσειθηρία σε κάθε έναλλαγή του ήχου της. Έχει προσόσει μια ιδιαίτερη χάρι σ' αυτό ή εξαιρετη φωνή της Τασίας Βέρρα που φαίνεται φτιαγμένη για τέτοια τραγούδια.
- 4. ΣΕΛΙΜΠΕΙΣ.** Ο τροβαδόρος του Έλληνικού τραγουδιού Γ. Παπασιδέρης δεσκαέισε αυτό το περίφημο ιστορικό τραγούδι ειδικά για την Σοφία Κολητήρη με την ταιριασμένη φωνή και ιδιουσκρασία. Το αποτέλεσμα είναι εξαιρετικό.
- 5. ΓΥΡΙΣΕ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΓΑΥΚΕΙΑ.** Όταν ένα Έλληνικό τραγούδι, έχει περιεχόμενο έρωτικό, τότε ή μελωδία του άκούγεται άπαλή και γλυκαία σαν ψήφος άνέμου στις καλαμιάς της άχτης ή σαν κλάρισμα κρυσταλλοπηής. Τουτό το συρτό τραγουδιόσμενο από τον Δ. Ζάχο δεν διαφέρει αυτόν τον κανόνα.
- 6. Ο ΟΛΥΜΠΟΣ.** Το βουνό των Θεών δεν μπορούσε νά έχη καλύτερο ύμνο από το λεβέντικο αυτό τραγούδι που με την εξαιρετική έρμηγιά του Γιώτα Λίδια, ανεβάζει άνεξόδα τον άκροατή του στις έφτάψηλες κορφές του.

Τα Έλληνικά δημοτικά τραγούδια είναι σαν ήχητική έκφραση της εΐσθιας του Έλληνικού βουνού και του κάμπου. Μιά νότα από φλογέρα ή φλάουτο, μια πεννιά από λαγούτο είναι και μια πνοή από φρέσκο έλατίσιο κλωνάρι ή μια άνάσα θυμαριού. Την καθαρότητα της Έλληνικής ύπαιθρου, την άστραφτερή λάμψη του γαλάζιου ούρανού μας μπορείτε νά την νοιώσετε βαθειά μονάχα μέσα από ένα Έλληνικό τραγούδι σαν κι' αυτά που περιέχει ο δίσκος που κρατάτε.

The «demotic» or «country-folk» music of Greece is in essence an evocation of its mountains, fir-clad on their upper slopes, and its «Kamboi» or pastures, often rough, scrub-covered, and, in season, scented with thyme. If you know Greece or if it has been your home, if you recall how truly a part of that scene was the sound of the «Φλογέρα», the shepherd's pipe, when you listen to this record you will surely in imagination catch a nostalgic glimpse, through the clear air, of those mountains and that vivid sky.

SIDE 1

- 1. WILLOW.** The grace of the subject and its setting by a clear spring is here well matched by the tune, which seems to evoke in each strophe and variation the curve of a bough and the whisper of its leaves.
- 2. I'LL COME FOR BETROTHAL.** This song, though actually a declaration of love, and its syrtos dance-rhythm vividly bring out the festive atmosphere of a rural Greek betrothal; it reminds one, too, that on such occasions the passion characteristic of the people is never far below the surface.
- 3. THE OLD SHEPHERD.** The sprightly tsamiko dance-tune reminds the old shepherd of his youth, and of how lightly and untiringly, in sad contrast to his present state, he climbed his native mountain paths.
- 4. THE KEY OF LOVE.** Here we have for comparison with, shall we say, the well-known English humour or French wit of today, something in very different vein which is a direct descendant from the classical age. The Hellenic humorist of 3000 years ago dealt with such subjects in mocking style as does the writer of this song with its well-matched syrtos rhythm.
- 5. BIRDS OF PASSAGE.** In Greek dance music the tune and the dance are one; the heavy beat of the rhythm is not in the music itself but in the thump of the dancers' feet on the boards. So it is in this example; it is straight from the heart, and for the song only the tsamiko rhythm could be appropriate.
- 6. A WIDOW WAS SELLING WINE.** In Greece, home of the Vineyard, wine flows freely and helps the party to go with a swing—literally, when it is to such a sparkling tune as this one for the much-loved Kalamatian dance.

SIDE 2

- 1. LEPENIOTIS.** This is a song and a tune to go with hearty eating and drinking, as at a celebration or a festival. It is not this time, however, a light drinking song, but one in the heroic vein of the Klefiko; it commemorates the deeds of the hero of the title.
- 2. IN PAPALAMBROS' YARD.** For the tsamiko the clarinet, played in this instance with mastery, is nowadays the indispensable accompaniment, though it is in fact a substitute for, or perhaps one should say a replacement of the «Φλογέρα» or shepherd's pipe.
- 3. CHRISOULA.** This is a light and pleasant melody, with grace added by the singer.
- 4. SELIMBEIS.** Here we have one of the classics of Greek folk song; like others of its type it relates to an incident, real or legendary, of the War of Liberation. The arrangement is, of course, modern.
- 5. COME BACK MY SWEET LOVE.** This, with its syrtos rhythm accords well with the characteristics of a country love-song as defined by a poetic Greek writer. It should be lightly-soft and sweet like the whisper of wind in the calamia by a clear stream, or like the bird-song minstrelsy of its waters.
- 6. OLYMPUS.** An enthusiast has described this lively song as a «worthy hymn which sweeps its hearer on its wings to the highest peaks of the Mountain of the Gods». He also mentions that this transport costs nothing—but levity apart it is not an unworthy climax to a group of songs inspired by the Hellenic scene.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΑΙΘΡΙΑ ΒΟΥΛΩΤΗ

ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΩΡΕΑ

Αρχείο Γ. Ταββίδου

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ, ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ - ΑΘΗΝΑΙ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 8, ΣΤΑΔΙΟΥ 4, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ & ΚΟΜΝΗΝΩΝ

"HIS MASTER'S VOICE"

LONG PLAY 33; R.P.M. RECORD

